Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
25 augustus 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/162260

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster C

Beslistermijn
28 augustus 2026

Bijlage(n)
1

Aan Staatssecretaris

nota

Besluitvorming afstandsnorm windturbines op land

Aanleiding

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) werkt aan het opstellen van nieuwe normen voor windturbines op land in het ontwerpbesluit windturbines leefomgeving (ontwerpbesluit). Eind 2023 hebben het ontwerpbesluit en het daarvoor gemaakte planMER ter inzage gelegen. Het ontwerpbesluit bevat naast milieunormen ook een afstandsnorm. Sinds de terinzagelegging is er geen politieke overeenstemming over deze afstandsnorm bereikt. De Kamer wordt geïnformeerd dat de afstandsnorm uit het ontwerpbesluit gehandhaafd blijft.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met:

1. Verzending van een brief (bijlage 1) aan de Kamer waarin u met de minister KGG en in overeenstemming met minister VRO de melding doet van uw besluit t.a.v. de afstandsnorm en aankondigt dat voor het einde van het jaar het ontwerpbesluit voor voorhang wordt verzonden.

Kernpunten

- Sinds in 2021 de toen geldende milieuregels door de bestuursrechter buiten toepassing zijn verklaard, ontbreekt het aan rijks-milieunormen voor windturbines, terwijl hier vanuit de praktijk (bevoegd gezag, energiesector en omwonenden) wel grote behoefte aan is.
- Daarom is gewerkt aan het opstellen van nieuwe milieunormen voor windturbines op land. In het ontwerpbesluit dat in 2023 samen met de daarop uitgevoerde MER is gepubliceerd, is als gevolg van de aangenomen motie Leijten/Erkens, een afstandsnorm van twee keer de tiphoogte opgenomen.
- Vanwege het ontbreken van een politiek besluit over de invulling van de opgenomen afstandsnorm, heeft er sindsdien geen besluitvorming plaatsgevonden.
- Nu is met de ministers van KGG en VRO overeengekomen dat de afstandsnorm uit het ontwerpbesluit gehandhaafd blijft. Deze invulling van 2x tiphoogte biedt duidelijkheid aan burgers en tegelijkertijd kan invulling worden gegeven aan de ambities van het kabinet met betrekking tot de energieopgave en de woningbouwopgave.
- Omdat de afstandsnorm in bepaalde specifieke situaties beperkend kan zijn voor de plaatsingsruimte van windturbines en de woningbouwopgave, zal in het ontwerpbesluit de instructieregel 'rekening houden met' worden

opgenomen. Daarmee wordt ruimte geboden aan het bevoegd gezag om een belangenafweging te maken op basis van de lokale situatie.

Krachtenveld

- Op 1 oktober 2025 is de motie De Groot (VVD) aangenomen die de regering verzoekt tot publicatie van het ontwerpbesluit inclusief afstandsnorm in het eerste kwartaal van 2026 en daarbij in te zetten op zodanig strenge milieu-, geluids- en afstandsnormen dat ten minste 80% van de huidige zoekgebieden voor windturbines op land afvalt en dat turbines in de nabijheid van woonwijken worden uitgesloten, met uitzondering voor eigen opwek door (boeren)bedrijven. Met dit besluit wordt invulling gegeven aan deze motie.
- Tijdens het commissiedebat Hernieuwbare Energie van 15 april jl. is de Kamer geïnformeerd dat het nieuwe kabinet zich momenteel beraadt over de nieuwe milieunormen. Er is toegezegd de Kamer hier voor de zomer over te informeren. Met deze brief wordt invulling gegeven aan deze toezegging.
- IPO, VNG, netbeheerders en de winderenergiesector hebben meermaals aangegeven voorstander te zijn van alleen milieunormen en geen afstandsnormen omdat hiermee de bescherming van bewoners en milieu voldoende is geborgd. Deze zorgen zijn door hen ingebracht op de consultatieversie van het ontwerpbesluit (waar uitgegaan werd van 2x tiphoogte als afstandsnorm).

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing

Toelichting

Om te voorkomen dat er m.b.t. bestaande windturbines per 1 januari 2027 een juridisch leemte ontstaat is in de MR van 10 juli de duur van de tijdelijke overbruggingsregeling windturbineparken verlengd tot en met 31 december 2027.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01	Kamerbrief besluitvorming afstandsnorm in het ontwerpbesluit windturbines leefomgeving	Te verzenden kamerbrief over besluitvorming afstandsnorm